

БУРЯТ-МОНГОЛ ХЭЛЭН ДЭЭРЭ АГИТАЦИ ҮРГЭНӨӨР ЯБУУЛХА

Мүнөө геронческа Улаан Аримнай хараалта Германпин зүрхэн худар оробо. Мүн манай сэрэнгүүдэй сэрэгүүд Германин баруун хилыс нэбтэрбэ. «Иймэ болохолоороо Германи гэшэ хоёр фронтнуудай хоорондох абаргада хабшуудалан байшоо».

(И. СТАЛИН).

Советскэ хүнүүд тыда имагта баатаршалгануудыс гаргана. Ажалай үндэр бүтээсэлүүдыс гүйлжа даалгаварта ажалаа хэдэн зуун ба мянга гаран процент үлүүлэн дүүргэдэг патриотууд яһала олон болоо. Манай советскэ бурят-монголшуудайшыс дунда баатарнуудай тоо олошорно. 200—300 фронтүүдыс тоношон снайперууд. 10—15 хурыга болоп бусад адуу мал нэмэлтэ түлэбэри болгон абаха түрүү малшад олошороо. Сезонно даалгаварта хэдэн зуун процент үлүүлэн дүүргэдэг ба хэдэн центнер, тоно үнэтэ горючи арбидаг түрүү трактористнууд болон комбайнернуудай тоо олошороо.

Бүхы советскэ арад зон, тэрэ тоодо манай республикын түгтүмэн ажалшад болбол арадуудай агуухэс вожь нүхэр Сталиной түүхэтэ элдхэл ба приказыс гүнзэгыгөөр шудалха тушаа бүхы анхрал оролдоогодо хэзээ хэзэээйхнээ үлүүгээр гаргана. Энэ элдхэл ба приказ соохи программа үгэнүүдыс ордангүй ойлгожо абаха гэжэ оролдоход тус элдхэлтэй гүнзэгыгөөр танилсаһан манай патриотууд шэнэ шэнэ илалталуудт тэшиэ зоригжонхой.

Ярууны аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой 150 гарал членүүд энэ элдхэлтэй танилсаһанайгаа нүүгээр. 1945 оной июурта хүн бүхэн 300 ажалта үдэрһөө доошо бэшэ худалмэри хэхэ гэжэ шиндэбэд. Тус аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой членүүд энэ элдхэлэй харюуда намар үбэлэй үеын бүхы худалмэриүүдыс саг болзор соонь дүүргэхэнэ гадна 180 нүүд тараа түсэбһөө гадуур гүрэнлөө гүнааха гэжэ нэгэн дуугаар шийдэнхэй. Иймэ баримтанууд республикын колхозуудай хаахаангүй олон байха.

Эгээл нимэнэеэ пропаганда ба агитацие арад ниятын һайн ойлгодог, тэдэнэй түрэл хэлэн дээрэ ябуулха угаа шухала бононо. Энэ талаар Зэдын аймагай зарим нэгэн партийна эхлн организацинууд муу бэшэ үүсхэл гаргаһан байха юм.

Тус аймагай ажалшадай депутатуудай аймагай Соведай ээлжэтэ сесси дээрэ агитатор, коммунист нүхэр Т. Буяев болбол нүхэр Сталиной түүхэтэ элдхэл ба приказыс бурят-монгол хэлэн

дээрэ тодо һонороор ойлгуулжа үгэһэн байгаа. Теэд, эндэ хабаадалсаһан депутатууд, комиссокомой түрүүлэгшэнэр ба бусад партиино-советскэ эдибхитэд болбол агитатор Буяевай үгэнүүдыс һайнаар ойлгоод, өөһэд хоорондоо нигэжэ хөөрэлдэбэ: «Одоо энэ хүшай уһан дээрэ үрмэ байгуулаар хөөрэдэг нүхэр байна. Зүгөөр, нимэ агитаторнууд бидэнэртэй үдэр бүри хөөрэлдөө ябуулдаг болоһой даа»...

Тэрэнэйнгээ нүүгээр агитатор нүхэр Буяев болбол аймагай түрүү малшадай зүблөөн дээрэ энэ түүхэтэ элдхэл ба приказыс тэндэ хабаадалсаһадта ехэ һонирхолтойгоор хөөрөжэ үгэһэн байгаа.

Хэжэнгын аймагай «Комсомол» колхозой агитаторнуудай дунда нүхэр Баянова ойлгууламжын худалмэрипе олонинтэлэ угаа һонирхолтойгоор, тэдэнэй түрэл хэлэн дээрэ үгэргэдэг болоо. Иймэнүүд агитаторнууд Хэжэнгын аймагта яһала олон.

Гэбэшье, республикын олонхи аймагуудай пропаганда ба агитациин худалмэри, эндэхл хүнүүдэй тодо һонороор ойлгохо хэлэн дээрэ ябуулагдадаггүй байна. Энэ хадаа тон тэсэшгүй хэрэг гэшэ. Өөрынгөө ариун нагив үягыс һайтар ойлгоогүй хүн юу бүтээхэ гэшэб? Энэныс агитатор бүхэн ойлгохо хэрэгтэй.

Һаяхан, Зэдын аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой членүүдэй хамтын суглаан дээрэ ВКП(б)-гэй айкомой пропаганда длет нүхэр Будаева шухала асуулаар элдхэл хэһэн байгаа. Теэд нүхэр Будаева болбол тэндэ байһан хүнүүдэй бидэнэр бурядуудт гэшэбэй гэхээр байтар өөрынгөө элдхэлэе онсо орол хэлэн дээрэ хэжэ, хэннишье һонирхуулаагүй байшоо. Энэ хэндэ хэрэгтэй хэрэг гэшэб? Партиин айком болбол үндэн хэлэе мэлэхгүй Будаевае энэһнээ хойшо колхозуудта эльгээгээ һаа ямар үнэ гараха байһаб гэжэ ойлгог лэ!

Сэлэнгын аймагай Юрөөгэй сөмолей Карл Марксын нэрэмжэтэ колхоз болбол тэрүү ажалуудалтай колхоз юм. Энэной центриһээ эгээл холо байлаг малай гүүртэ 25—30 километр болохо байлаг. Зүгөөр, «Самхал» ба «Үрмэ» гэдэг нутагуудта һуулаг малай гүүртэнүүд дээрэ энэ жэлэй июурта нэгэн агитатор ба галетэ үзэгдөөгүй байна.

Ушар нимэнэеэ ВКП(б)-гэй Обкомой арад ниятын дунда тэдэнэй дуратай хэлэн дээрэ пропаганда ба агитаци ябуулха гэнэн заабаринуудыс бэлдүүлхэ талаар партиин айкомүүд эрл шууд хэмжээ ябуулануудыс абаха ёһотой.

БМАССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Указ Колхозуудай түрүүлэгшэнэрыс БМАССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнаха тухай

(Түгэсхэл. Эхинишье «Б. М.» нэнэй декабриин 2-ой нсмерто).

- 22. ВАНЖИЛОВ Галсан Батуевич—Зэдын аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
23. ГАРМАЕВ Базаржап Базаракцаевич—Закаменой аймагай «Интернационал» колхозой түрүүлэгшэ.
24. ГУСЕВ Александр Иванович—Кабанскын аймагай «Победа» колхозой түрүүлэгшэ.
25. ГОМБОЕВ Цыремпил Гомбоевич—Ярууны аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
26. ГАРМАТОВ Дашин Сукаевич—Кударын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
27. ГАЙСАНОВ Пырен Доржиевич—Зэдын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
28. ГУДЕНОВ Пыденжап Харпутович—Курумканай аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
29. ГЫРГЕШВИНОВ Данзан Шойдопович—Түхэнэй аймагай «Бурквпж» колхозой түрүүлэгшэ.
30. ДМИТРИЕВ Александр Михайлович—Закаменой аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
31. ДЫЛГЫРОВ Баянзеп Тугтович—Закаменой аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
32. ДАНЗАНОВ Буда Намсаревич—Закаменой аймагай «Улаан Тарашая» колхозой түрүүлэгшэ.
33. ДОРЖИЕВ Буда Доржиевич—Бичурын аймагай Калининэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
34. ДАМБАЕВ Гарма Дамбаевич—Курумканай аймагай Свердловой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
35. ДАШИНЫЛОВ Даша Дармасевич—Сэлэнгын аймагай Калининэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
36. ЕВСТИФЕЕВ Василий Степанович—Заиграйн аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
37. ЕРАХАЕВ Батөө Ильич—Байкало-Кударинска аймагай «Коминтерн» колхозой түрүүлэгшэ.
38. ЖАМБАЛОВ Доржи Пухрушкеевич—Түхэнэй аймагай Дзержинскын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
39. ЖАРГАЛОВ Дашин Цыренович—Мухаршээрэй аймагай «Комсомол» колхозой түрүүлэгшэ.
40. ЗАЛУЦКИЙ Аверьян Лукич

- Хорин аймагай «Родник» колхозой түрүүлэгшэ.
41. ЗВЕРЬКОВ Алексей Тихонович—Баргажанай аймагай «Красный Октябрь» колхозой түрүүлэгшэ.
42. ЗВЕРЕВ Иннокентий Павлович—Түхэнэй аймагай «Победа» колхозой түрүүлэгшэ.
43. ЗУБАКИН Иван Григорьевич—Заиграйн аймагай Кировэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
44. ЗАНДАНОВ Будажап Санжиевич—Бичурын аймагай «Улаан Одон» колхозой түрүүлэгшэ.
45. ЗОРБАЛЬЦЕВ Илья Никитович—Бичурын аймагай «Красная Заря» колхозой түрүүлэгшэ.
46. ЗВЕРЬКОВ Савелий Григорьевич—Курумканай аймагай «Красный пахарь» колхозой түрүүлэгшэ.
47. ИСТАЕВ Дымбыл Жалсанович—Түхэнэй аймагай «Улаан Шулууга» колхозой түрүүлэгшэ.
48. ИЕВСКИЙ Павел Ильич—Кабанскын аймагай «1-й красной стези Советов» колхозой түрүүлэгшэ.
49. ИВАНОВ Исак Павлович—Тарбагатайн аймагай «Цобеди-тель» колхозой түрүүлэгшэ.
50. ИВАНОВ Меркурий Назаревич—Мухаршээрэй аймагай Калининэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
51. КУРБЕТЬЕВ Пётр Николаевич—Ярууны аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
52. КАБЫЛКИН Фёдор Петрович—Иволгын аймагай «Осоавиахим» колхозой түрүүлэгшэ.
53. КАЗАНОВ Василий Фёдорович—Байкало-Кударинска аймагай «Совет Байкальцев» колхозой түрүүлэгшэ.
54. КРЫЛОВ Ксенофонт Кузьмич—Баргажанай аймагай «Большевик» колхозой түрүүлэгшэ.
55. БОРЫТОВ Алриан Миропович—Байкало-Кударинска аймагай Пушкинэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
56. ЛЕБЕДЕВ Фёдор Осипович—Прибайкальска аймагай Соведа дүүлэй 7-дохи стезын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
57. ЛУХАМЖАНОВ Пыденжап Батмасевич—Сэлэнгын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
58. ЛУБСАНОВ Самбу Лубсанович—Кударын аймагай Кагановичын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
59. МОСКВИТИН Прокопий Михайлович—Закаменой аймагай Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
60. МИРОНОВ Яким Семёно-

- вич—Баргажанай аймагай Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
61. МЕЛЬНИКОВ Сергей Григорьевич—Иволгын аймагай 13-партездын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
62. МАРСУЕВ Марк Петрович—Иволгын аймагай «Маргын 3» колхозой түрүүлэгшэ.
63. МУНКУЕВ Осор Хандуевич—Зэдын аймагай Сахьяповогай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
64. НАГАЕВ Афанасий Никитович—Хэжэнгын аймагай «Октябрь» колхозой түрүүлэгшэ.
65. НОРБОВЕВ Ривчин Эрмипеевич—Хорин аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
66. ОЧИРОВ Дагба Доржиевич—Сэлэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
67. ОВЕРИН Евдоким Фёдорович—Сэлэнгын аймагай «Первомай» колхозой түрүүлэгшэ.
68. ОЗДОНОВЕВ Иргиния Сиренович—Түхэнэй аймагай 17-дохи партесзын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
69. ПЛАСТИНИН Василий Павлович—Хорин аймагай «Красный партизан» колхозой түрүүлэгшэ.
70. ПЕТРОВ Фёдор Митрофанович—Мухаршээрэй аймагай Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
71. ПОСТАНОВСКИЙ Макарий Иванович—Иволгын аймагай Ждановой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
72. ПОПОВ Владимир Фёдорович—Кабанскын аймагай Загаһа барилгын «Байкал» гэжэ колхозой түрүүлэгшэ.
73. ПЕНТЮХОВ Александр Иванович—Бичурын аймагай Чкаловой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
74. РИЧИНО Дашин Доржий Ричиневич—Хэжэнгын аймагай Тельманэй нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
75. РАДИНОВ Иннокентий Петрович—Прибайкальска аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
76. РЫБАЧЕНКО Никифор Иванович—Кударын аймагай «Заря» колхозой түрүүлэгшэ.
77. РАЙЖУРОВ Буда Пыренович—Кударын аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
78. САЛЖАНОВ Балзаракса Салжанович—Сэлэнгын аймагай «Социализм» колхозой түрүүлэгшэ.

(Үргэлжэлэлын 2-дохи нюурта).

Гүрэндэ хүдөө-ажалай продуктнуудыс тушааха уялгануудыс амжалтатайгаар, болзорһоонь урид дүүргэжэ БМАССР-эй Верховно Соведай Президиумэй Хүндэлэлэй грамотаар шагнагдаһан колхозуудай түрүүлэгшэнэртэ баяр мэндэ!

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй Указ

(Үргэлжлэлдэг. Эхинийн 1-дүхн дүүрт).

- 79. СОРОКОВИКОВ Василий Иванович—Түнхэнэй аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 80. САНЖИЕВ Дампил Цыденович—Зайграйд аймагай «Улаан Эрхирэг» колхозой түрүүлэгшэ.
- 81. САМАГАНОВ Бальжинима Самганович—Зайграйд аймагай «Арбижал» колхозой түрүүлэгшэ.
- 82. СЫЧЕВ Трофим Дорофеевич—Байкало-Кударинска аймагай «Первое мая» колхозой түрүүлэгшэ.
- 83. СУРАНОВ Гавриил Максимович—Кабанскын аймагай загана барилгын «Красный партизан» колхозой түрүүлэгшэ.
- 84. ТРУНЕВ Василий Степанович—Хорин аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 85. ТЮТРИН Осип Осипович—Зайграйд аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 86. ТЯПКИН Андриан Андрианович—Байкало-Кударинска аймагай С.алиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 87. ТРУТНЕВ Георгий Иванович—Зэдын аймагай Державинскын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 88. УБУШЕЕВ Бандя Лопсанович—Түнхэнэй аймагай Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 89. УНАГАЕВ Виктор Яковлевич—Бичурын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 90. УНАГАЕВ Матвей Яковлевич—Бичурын аймагай Чапаевай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 91. ФЕДОРОВ Артамон Андрианович—Иволгын аймагай «Красный Октябрь» колхозой түрүүлэгшэ.
- 92. ФРОЛОВ Шагдыр Иригэнович—Түнхэнэй аймагай «Улаан Шанай» колхозой түрүүлэгшэ.
- 93. ХАРЛАМОВ Михаил Устинович—Бичурын аймагай «Безбожник» колхозой түрүүлэгшэ.
- 94. ХУДУГУЕВ Исиф Архакович—Иволгын аймагай «Красный Ороцгой» колхозой түрүүлэгшэ.
- 95. ЦЫЦЕКТУЕВ Цыбекжар Цыцектуевич—Хэжэнгын аймагай «Зургаанай зам» колхозой түрүүлэгшэ.
- 96. ЦЫРЕНЖАПОВ Цырендорж Рипчинович—Закаменай аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 97. ПОКТОВ Жамбал Жамьянович—Сэлэнгын аймагай Багановичын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 98. ЦЫДЫПОВ Авья Гармаевич—Сэлэнгын аймагай «Улаан

- Темник» колхозой түрүүлэгшэ.
- 99. ЦЫБЕКЖАПОВ Цыбжит Цыремпилович—Хорин аймагай «Интернационал» колхозой түрүүлэгшэ.
- 100. ЦЫРЕНЖАПОВ Буянто Цыренжапович—Баргажанай аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 101. ЦЫДЫПОВ Цыдыпович—Зайграйд аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 102. ЦЫДЫПОВ Дашинима Цыдыпович—Яруунын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 103. ЦЫБИКОВ Няню Цыбикович—Яруунын аймагай 17 партконференцийн нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 104. ЦЫДЫПОВ Батомунко Цыдыпович—Яруунын аймагай «Улаан Ярууна» колхозой түрүүлэгшэ.
- 105. ЦЫДЕНОВ Очир Задбоевич—Яруунын аймагай «Улаан туяа» колхозой түрүүлэгшэ.
- 106. ЦЫДЫПОВ Эрдын Цыдыпович—Бичурын аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 107. ЦЫБИКОВ Радна Базарович—Кударин аймагай «Баянбулаг» колхозой түрүүлэгшэ.
- 108. ЦЫРЕНОВ Борис Цыренович—Иволгын аймагай «Коминтерн» колхозой түрүүлэгшэ.
- 109. ЦЫБИКОВ Норбо Батувечич—Зэдын аймагай Карл Марксын нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 110. ЦЫДЕНДОРЖИЕВ Дондок Цырендоржиевич—Курумканай аймагай Сталиной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 111. ЧЕБУНИЦ Семён Титович—Сэлэнгын аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 112. ЧУМЕКОВ Афанасий Савельевич—Прибайкальска аймагай Лазогой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 113. ЧАГДУРОВ Хандажан Галсапович—Зэдын аймагай Кировой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 114. ШАГДУРОВ Норбо Шагдурович—Түнхэнэй аймагай Молотовой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 115. ЭРДЫНШЕЕВ Цырен Эрдынеевич—Хэжэнгын аймагай «Комсомол» колхозой түрүүлэгшэ.
- 116. ЭРДЫНШЕЕВ Очир Эрдынеевич—Курумкалай аймагай Лениной нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 117. ЮНДУКОВ Пим Юндукевич—Зэдын аймагай Ворошиловой нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.
- 118. ЯКОВЛЕВ Самсон Иванович—Иволгын аймагай Балянтай нэрэмжэтэ колхозой түрүүлэгшэ.

БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй түрүүлэгшэ
 Г. ЦЫДЕНОВА.
 БМАССР-эй Верховно Советэй Президиумэй секретаричынтыг
 лүүргэгшэ В. МОНКЕТОВ.
 Улаан-Удэ город, Советийн Бидлэл. 1944 оной ноябрийн 30.

Советскэ Информбюроһоо

Дөнгөжин 1-эй оперативна мэдээн

Дөнгөжин 1-эй туршада ЧЕХОСЛОВАКИИНИН газар дээрэ манай сэрэгүүд ОНДАВА мурэниин гаталан гараад, тус мурэнэй баруун зрье дээрэ ТРЕБИШОВ гэдэг город болон түмэрэмай узловой станцие байлдаатайгаар эзлэн абаад, мүн тэрэшилэн ВЕНКОВЦЕ, ГЕНЦОВЦЕ, КОЛЧОВ, ДЛУГЕ, ТУШИЦЕ, ГОРОВЦЕ, БСЙЧИЦЕ, ХАНДИШТЕ, УПОР, БАРАНЧ, ГАРАНЬ, УЙЛЫН, ЯСТРАБЕ гэдэг хуурин газарнууды ба УПОР гэдэг түмэрэмай станцие эзлэбэ.

Энэ оной ноябрийн 23-аа 30 хүртэр болоһон байлдаануудай үедэ манай сэрэгүүд ЧЕХОСЛОВАКИИНИН газар дээрэ 3.000 немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицернууды плендэ абаа.

ВЕНГРИДЭ/ПЕЧ городһоо зүүн-хойгуур ба хойгуур манай сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлжэ, 60 гаран хуурин газарнууды байлдаатайгаар эзлэбэ, тэдэнэй дундэ МАЙОШ, ИЗМЕНЬ, РАЦКОЗАР, МАГОЧ, ЧИКОШ-ТЕТТЕШ, ШАШД; МАДЬЯР ХЕРТЕЗЕНД; МАНФА, АБАЛИГЭТ гэдэг томо хуурин газарнууд ба САСВЫР; МАГОЧ гэдэг түмэрэмай станцинууд бии.

ДРАВА мурэнһөө хойгуур ДУНАЙЕ гаталан гарахада ба ДУНАЙН баруун зрье дээрэ дайсанай хамгалтын газарые нэтэ сохиходо болоһон байлдаануудай үедэ, ноябрийн 30 болтер, манай сэрэгүүд 5.150 немецкэ ба венгерскэ солдат болон офицернууды плендэ абаһан байна.

Фронтын ондоо участогууд дээрэ тагнуулшадай бэдэрэлгэнүүд ба хэзэн газарта багд эзргын удхашанартай байлдаанууд болоо.

★ ★ ★

Чехословакида манай сэрэгүүд довтолгоо хүгжүүлжэ, Ондава мурэндэ хүрэбэ. Немецүүд энэ уһан хаалгала ехээр найдаһан байгаа. Тэдэнэр мурэнэй баруун зрье худар хамгалтын бүхэжүүлэгшүүдые дабажа, тэрэниин олон тоото буудалтын хэрэгсэлүүдээр эбсэглэһон юм. Дайсан болбол тааруу позицинуудта түшгэлжэ, Ондава мурэнэй зрье дээрэ советскэ частьнуудай довтолгоо тогтоохо гэжэ болоһон байна. Гумешне городһоо баруун-урдуур манай ябган сэрэгүүд алиболохо юмэнүүдые хэрэглэжэ, Ондавые гаталан гараад, тэрэшилэй баруун зрьедэ бүхэжөө. Немецүүд манай подразделениүүдые мурэнэй саада тээ гартар гэдэргэнэ намнахые эрмэлзэжэ байлдаанда резервнүүдэ оруулаад, хажуугаархи участогуудай нуларуудһан байгаа. Энэниинь бамбаашалан советскэ сапёрнууд манай ябган сэрэгүүдэй эзлэлд байһан плацдармһаа хойгуур понтоно хүүргэ табья. Гвардеец-автоматчигүүд ябган сэрэгүүдтэ туһалхаар хүүргэ дэгүүр гүйлдэн гаража айхабтар шангаар

байлдаха зуураа дайсанай эсэргүүсэлтые нуга дараа. Михальпове городһоо баруун-урдуур дайлагдажа байгаа манай сэрэгүүд мүн Ондага мурэниин гаталан гараад амжалтала хүгжүүлжэ Требишов гэдэг түмэрэмай узловой станци ба городые эзлэбэ. Венгридэ Печ городһоо зүүн-хойгуур ба хойгуур манай сэрэгүүд довтолгоо үргэлжлүүлэбэ. Түшэг тулгуурини пунктнуудта тогтохо гэнэн дайсанай бүхэ нэдэглэнүүд буруу хүрөө. Советскэ боецүүд гитлеровецүүдтэ хүндэ сохилтонүүдые хэжэ, тэдэниин хойно хойноһоонэ позицинуудай орхихо баатай болгобо. Искэ соединениин частьнууд эрмэлзэлгэтэ атака хэжэ Шашд гэдэг ехээр бүхэжүүлэгдэһон түшэг тулгуурини пункт ба харгинуудай үзэлые эзлэбэ. Манай частьнууд довтолгооо хүгжүүлжэ Домбовар гэдэг городһоо урдуур 3 километртэ байһан Чикос-Теттеш гэдэг тосхонһоо немецүүдые нямнан гаргаһан байна.

Уһа саһан болоһон, харгыгүй түбэгтэй газараар дайлагдажа байгаа советскэ боецүүд эрэлхэг

зориг ба героиство гаргана. Гвардин сержант Рубин гэгшэ дайсанай траншея худар түрүүлэн орожо бүлэг немецкэ солдадуудые үгы хээ. Гвардин сержант Кулибаба гэгшэ жадаар хадхажэ, жуудажэ ба буугай хүрөөр сохихо 8 гитлеровецые алаба.

Зүүн Пруссидэ манай тагнуулай бүлэг хүниндөө дайсанай байһан газарта нэбтэрэн ороо. Тагнуулашад нүхэд Шрубинов ба Карипанов гэгшэд немецкэ пулеметчигые плендэ абаад, өөһэдэнигөө часть тээшэ бусажа ябаа. Тиххэдэнь гитлеровецүүд манай тагнуулашадые ажаллаад, сүхариха замьнен таһалха гэжэ нэдэһон юм. Манай боецүүд нүхэдэнигөө буудалгаар бээе халхалжа, өөһэдэнигөө частьда амгалай мэндэ ерөжэ, плендэ абтаһан немецкэ пулеметчигые асараа.

Снайпер рядовой Копылов гэгшэ нара соо 21 немецкэ солдат болон офицерые үгы хээ. Снайпер Таранов гэгшэ энэ үедэ 17 гитлеровцые хюдаһан байна.

Малай далайн лётчигууд Хойто Норвегийн зрье шадар 5.000 тонно уһа түрихэ хэмжээтэй немецкэ транспортые шэнгээгээ.

644-дэхн немецкэ крепостной батальонһоо плендэ абтаһан штабсфельдфебель Герберт Шульц гэгшэе нигэжэ мэдүүлэбэ: «Баруун ба зүүн талын немецкэ галар дайнай ябуулгын газар болоо. Мүнөө немецкэ солдадууд немецкэ армийн илаха тухай хэлсэхээ болжо, харин Улаан Арми ба союзна сэрэгүүдэй бүхы Германияе эзлэхэдэнь хэды шэнээн саг хэрэгтэй гэшөө гэжэ хэлсэдэг болоо».

«Германи зүг бүхэнһөөн хүрээлэгдэе. Тэрэниэй байдал найдагаа хатаа. Бидэ дайгаа алаа гэшөөбди. Дайн байлдаан унжгайрха тумая, тэрэниэй хойшо лонгын Германда улам аюультай болохо байна» гэжэ «Биебель» гэдэг дайшалхы бүлэгэй 1-дэхн батальоний 3-дахн ротын плендэ абтаһан унтер-офицер Артур Бирнат гэгшэ хэлэбэ.

Французска республикын саг зуурын правителствын толгой генерал де Голль СССР-тэ ерэбэ

БАКУ, ноябрийн 29. (ТАСС). Ноябрьн 27-до 14 часта Бакуда Французска республикын саг зуурын правительствын толгой генерал де Голль ба тэрэниинэ үдэшөөн хүнүүд ерэһон байна. Аэродром дээрэ генерал де Голльне Азербайджанска ССР-эй правительствын түлөөлэгшэд болон угтахын тулаа Москваһаа ерэһон НКВД ба НКГБ-гэй түлөөлэгшэд угтаба.

Французска болон советскэ национальна тугуудар шэмэгдэһон аэродром дээрэ хүндын харуул жагсаагдаһан байгаа. Оркестр французска ба советскэ гимн татаба. Үдэшлэн генерал де Голль болбол Азербайджанска оперно театрта «Кер оглы» гэдэг спектакль дээрэ байлсаба.

Агаарай байдалай муу байһан дээрэһээ генерал де Голль ба тэрэниинэ үдэшлэгшэд үглөөдэриин Бакуһаа тусхай поезддоор Москва мордобо.

СТАЛИНГРАД, ноябрийн 30. (ТАСС). Москва ошожо ябаһан Французска республикын саг

зуурын толгой генерал де Голль, тэрэниинэ үдэшлэгшэд мүнөөдөр тусхай поезддоор Сталинградта ерэбэ. Вокзал дээрэ де Голльне нутагай засагай түлөөлэгшэд угтаһан байгаа. Вокзалһаа генерал де Голль облизпокомдэ ерэбэ, тэндэ Французска арадай үмэнһөө Сталинградта меморальна доска дамжуулац үгөө. Энэ бэлэгые шөлжүүлэн үгэхэдөө генерал де Голль нигэжэ хэлэбэ: «Городской советэй господин түрүүлэгшэ! Би болбол энэ намые угтажа халуун үгэ хэлэһэнэйтнай түлөө Танда ба бүхы Сталинград городто баясхалан хүргэнэб. Би болбол Сталинградые ёшоһолон магтажа тэрэниэй манда үгэһон ургынен тэмдэглэхые хүсэнэб. Би болбол дайснаа дараха манай хамтын илалтын хүдэ тэмдэг болоһон героическа Сталинградта дайлагдажа байгаа французска арадай халуун амаршалгые хүргэнэб. Сталинград гэшэ гансахан эе илалтын хүдэ тэмдэг болохо бэшэ, харин жэгшүүритэ Германиядэ эсэргүүсэхээр нэгдэн хамтаран

союзнигуудай хэжэ юмэдэ годо һонор үльгэр жэшэ боложо үгэнэ. Энэнибээ хойшо хэзэшье Германия болбол даһин демократическа орунуудай урдаһаа буу эбсэг үргэжэ шадахагүй байна. Би болбол героическа Сталинградта энэ багаханшые һаа Французска арадай үнэн зүрхэнһөөн зориулаһан бэлэгые дамжуулахые хүсэнэб.

Героическа Сталинград мандала болтогой!

Хамтынгаа дайсаные дараха манай илалта мандала болтогой! Геросоведэй түрүүлэгшэ вүхэр Пигалев болбол харюу үгэ хэлэхэдэ үгэһон бэлэгэйнь түдээн генерал де Голльдо баясхалан хүргөө. Генерал де Голль болбол һүүзэриин городой дурасхаалта юмэнүүдые ябажа үзөөд, Сталинградтай тракторна заводто орожо гараа. Энэниэй һүүлээр генерал де Голль «Сталинград» гэжэ фильм харуулагдаһан байна.

Тэрэ үдэртөө генерал де Голль ба тэрэниинэ үдэшлэгшэд Сталинградһаа гаража, Москва мордобо.

СССР-эй Совнаркомдо

ССР Союзай Арадай Комиссармарай Совет болбол ажаллалай дүра хүсэлые хангажа, декабрийн 5-да СССР-эй Конститү-

циин үдэрые найвдэрлэхэгүй, 1944 оной декабрийн 5-ые хүдэлмэрийн үдэртэ тоолохо гэжэ тегтообо.

МАНЯЙ ЭНДЭ САХАРАЙ СВЕКЛО УРГАДАГ БОЛОО
Улаан аймагтай «Красное знамя труда» колхоз болбол манай
Удмурт дотор сахарай свекло ургуулжа ябадалда эхи татаба.
артель шээгэ культурые хоёрдох жэлээ найнаар ургуулжа
100 гектар дээрхи свекло сахарай шээгэ заводые түүхэй
р хүсэд хангана.
РАГ ДЭЭРЭ: Нүхэр Утенковагай түрүү звеногойхид сахарай
ро сэрблэжэ байна. О. Зеккинн фото.

Үргэн Ашангын губи талаар...

Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой малшадай амжалтанууд

Хоёр тээгээ манатан ехэ хада
гүбөөнүүдээр хабшагдаһан хали-
ма дүүрэн уһатай Ашанга гор-
хон Удэ гол тээшэ тохойтон зу-
рыжа ошоно. Зүүн Баруун хоёр
Ашангын нилэдхэ бэлшэр дээрэ
зэргэлүүлэл табижархинан шэ-
нэбтэр модотой сэбэр барилгатай
байшан гэрнүүд тобойлдон,
ажалша гараар бодоһон Ленинэй
нэрэмжэтэ колхозой центрые то-
доор харуулжа зэлэ татап бай-
даг. Тэрэһнээ хойшоо хадын
энгэртэ—таряа талха тарихан
шаргал тала, бүри саана—хаг-
дан ногоогоор элбэг хүнхэр жал-
га. Тэндэ сулгы сагаан хонин
нүрэг бэлшэнэ.

Ашанга гэшэ эдисэ найнтай,
хужарлиг нарин ногоотой газар
юм агша гэжэ нутагаархининь
магтадаг. Эндэ мал илангаяа
байрагайгаар бэлшэдэс юм. На-
марай болоод эргын хабарай
бэлшээрнин газар дулаан байха-
һаа абаад таһалагдажа амаруу-
лагдадаг. Ингэжэ эндэхид түхэ-
рэн жэл соогоо малаа бэлшээрн
дээрэ харууһалдаг байна.

—Ринчин Жигмытов 60 гаран
наһатай үбгэн. Үбгэ наһан бол-
бошье юмэһээ сусархагүй:
ажалша бэрхэ, урагшаа һанаа-
тай эрхим хонишодоймнай нэгэ-
нинь болохо юм. Жэлээ жэлдэ
эхэ хонидые адуулжа, нэгэшье
хони үхүүдэн тураангүй тарган
тобироор ондо оруулдаг. Нёдондо
580 толгой эхэ хони бэлшээһэн,
түл абалгаяа 102 процент дүүр-
гэһэн байгаа. Мүнөө 818 хони
адууһаа,—гэжэ ОТФ-е даагша
нүхэр Цыбикова хөөрэнэ.

Үнгэрэгшэ жэл малажал дээрэ
Хорин аймагтай колхозуудта
ехэһэн нургаал боломоор хүндэ
хүшэр бэрхшээлүүд тохёолдо-
һон байгаа. Зүгөөр, Ленинэй нэ-
рэмжэтэ колхозой малшад сусар-
шагүй габшагай шалга ажалай
ашаар гарза гайда тохёолдоогүй.
Энэ колхоз мал үсэхэ гүрэнэй
түсэбье эбэртэ малаар—107,2
процент, хони-ямаагаар—101,8
процент, адуугаар—104 процент
дүүргэе.

Цыбикжап Ринчиновагай даа-
жа байһан отара колхоз соохи
социалистическэ мурьсөөнлэ
илажа шалгарба. Энэ отарын хо-
нишод мүнөө жэлдэ 338 эхэ хо-
нишоо 345 хурьга түрүүлжэ
абаад, нэгэшье толгойһон хорол-
тоггүйгөөр тэнжээһэн байна. Мү-
нөө 20 хурьга нэмэлтэ түлбэри
абаа. Мүн хонишод Норжима Цы-
ренжапова, Янжима Дамбаева
гэгшэд габшагайгаар ажаллажа
байдаг.

«Бурят-Монгол АССР-эй хү-

дөө ажалые улам саашань хүг-
жөөхэ хэмжээнүүд тухай» пра-
вительствын тогтоол малшадые
улам ехэ амжалтада зоригжуу-
лан хүтэлбэ. Тус отарын хони-
шод хонидойнгоо байха хашаа
хоройнуудые дутуу дундагүйгөөр
дулаалан заһабарилжа дүүргэ-
һэн, 370-аад хурьгадай багтаха
гурбан ондоо харуул хашаа ду-
лаалжа, сагаалаһан байна. Нё-
дондо хониной түрэхэдэ газрагаа
жараад шарга түлээ, гүшаад
шарга дэбисхэр бэлдэһэн байгаа.
Мүнөө эндэхи хонишод түлээ
залһан болоод үбһэ һолоомоёо
газаагаа асаржа байна. Декабрь
соо үбэлдөө хүрэхэ түлээ, һолоо-
мо болоод хурьганай дэбисхэр
бэлдэхэе байна.

Үтэлһэн колхозник Цырма
Цыренова нёдондо 471 һубай
хони харууһалһан аад, нэгэшье
хони тураагаагүй ондо оруулаа
һэн. 90 центнер үбһэ арбилһан
байгаа. Мүнөө 480 һубай хони
харууһалжа байна. Цырма 14
хони нэмэлтэ түлбэри абаа. Мүн
нүхэр Цырендулма Ринчиновагай
даажа байһан һубай хонидой ота-
ра һайн жэшээнүүдые харууһаа.
Отара дээрэ нёдондо 180 центнер
үбһэ арбилһан байгаа. Цырендул-
ма энэ намартаа һүннин сагта хо-
нишоо хаража хонид, үдэрын
талха тарланы хүдэлмэридэ ха-
баалалсаа. Тивхэдэ үхэрөөр
ябаад 106—110 бухал һүрилгэг
һэн. Тэрэһэйгээ удаа хонидойн-
гоо хашаа хорёо заһабарилжа
үбэлдэ бэлдэхэһэн байна. Энэ
аун 6 центнер 44 килограмм
ношо хайшалха түсэбтэй байһан
аад, 7 центнер 12 килограмм
хайшалжа абаа. Тэрэһэнь тү-
лөө килограмм ношо нэмэлтэ
түлбэри үгтэһэн байна.

Цырендулма нүхэрөө фронт үдэ-
шэхэдөө,—һайн ябаад, дайсанаа
хараад ерээрэй,—гэжэ хэлээд
гээгдээ бэлэй. Тэрэһнээ хойшо
фронтдоо шадаал һаа ехэ туһа
хүргэхэ, дайсанаа түргэн дара-
хып түлөө хаба шадалаа гамна-
хып, хамтынгаа хонидые нилээд
олшоруулан үсэхэе байна. Мү-
нөө Цырендулма нүхэрэйгөө ту-
хай «Эхэ оронийнгоо түлөө эрэл-
хэгээр тэмсэжэ үхэбэ» гэгшэн бэ-
шэг абаад байхадаа, сэдхэлдээ
хэлы хүндэ байбашье һаа, өлө-
һой дунда гүтэжа нүдэнһөө
нөлбөө гаргангүй харин улам
хатуу зориг түрэжэ, немецкэ хара
золигуулые түргэн дараха хэрэг-
тэ бүхы хабаа гаргана.

Һайхан ОТФ-е даагша Дарима
Цыбикова малшадийнгаа дунда
Улаан Армийн илалтанууд ту-
шаа хөөрөжэ үгөөд,—бидэнэр
саашадаа хони малаа нэгэшье

толгой хоролтоггүйгөөр үсэхэжэ
фронтдоо улам ехэ туһа хүргэхэ
зорилготойбди,—гэжэ дүүргэбэ.
Тивхэдэнь Цырендулма,—би
илалтын түлөө бөө мяхаа хайр-
лахагүйб, мүнөө жэлдэ түрүүл-
жэ абаһан түлөө гарзагүйгөөр
тобир тарган мал болгожо, аба-
һан уялгала арюунаар дүүргэхэб,
—гэжэ тангариглаа һэн.

Жалма Нанзатовагай хүтэлсэ-
рилдэг комсомольско-залуушуу-
дай отара нүхэр Ринчиновагай
даһан отаратай мурьсөөнхэй.
Жалма бусад хонишодтойгоо энэ
жэлдэ 338 хониншоо 313 хурь-
га абажа элүүр энхээр түлжүүл-
һэн байха юм. Байһаа оной
сентябрь соо нүхэр Нанзатова
140 ажалта үдэр олоһон байха.
Нүхэр Ринчинова мүн энэ һара
соо 150-һаа дээшэ ажалта үдэр
олоо.

Тэрэһэлэн тус колхозой хү-
нэй товарна фермын һаалиһад
бага бөшэ амжалтануудые туй-
лажа байна. Баруун Ашангалах
гүүргын һаалиша Цыбжит Бад-
маева 18 үнэһнээ 15 тугал
абажа хоролтоггүй таргануулар
харууһалаа. Жэл соо 555 литр
түсэбтэй аад, халад жалэй түр-
шала 470 литр һу һаажа, нэ-
мэлтэ түлбэри болгон һу абаһан
байна. Мүнөө 18 үнэһнээ бүл-
тын ороондо орууланхай. Мүн
энэ гүүргын шаламар һаалиша
нүхэр Дулан Ринчинова түр-
үүлжэ абаһан 17 тугала бү-
рин бүтөөр тэнжээжэ тобир
тарганаар онто орууһан байна.
Тивхэдэ 6 һара соо 394 литр
һу һаагаа.

Нүхэр Бадмаевагай харууһал-
жа байһан тугал ювинин нэгэн-
һээ октябрь нэгэн болтор дунда
жэшээгээр 74 килограмм нэмэ-
һэн байна. Цыбжит Жигжитова
162 һубай үхэр харууһаллаг.
Мүнөө малын булта тарганууд.
Мүн Поржимо Цыренова 192
бурвунуудые баһал һайнаар ха-
рууһалжа байдаг.

Энэ колхозой 27 эрхим мал-
шад хамта дээрээ 91 толгой мал,
тэрээн сооһоо 87 хони, 3 тугал,
1 унага нэмэлтэ түлбэри абаад.
Элэхид түсэбһөө үлүү гүрэндэ
332 килограмм мяха, 225 килло-
грамм ношо, 2,657 мопотор үп-
дэгэ тушаагаа.

Тини, эдэнэр саашадаа нүхэр
Сталиной элихэлээр зоригжон
улам ехэ амжалтануудые туй-
лахаар эрмэлзэжэ, үбэлжэлгэ эр-
химээр үнгэрэхын түлөө бүгдэ
мурьсэбэ.

Цэлэн ГАРМАЕВ.
(«Бурят-Монголой Үнэн»
газетын корреспондент).

Тарилгада бэлэдхэл

ЧУРА. (Телефоноор абтаба).
Улаан аймагтай «Красное знамя труда» колхоз болбол манай
Удмурт дотор сахарай свекло ургуулжа ябадалда эхи татаба.
артель шээгэ культурые хоёрдох жэлээ найнаар ургуулжа
100 гектар дээрхи свекло сахарай шээгэ заводые түүхэй
р хүсэд хангана.
РАГ ДЭЭРЭ: Нүхэр Утенковагай түрүү звеногойхид сахарай
ро сэрблэжэ байна. О. Зеккинн фото.

ой тухай нүхэр Сталиной хэһэн
түүхэгэ элдхэлые зүбшэн хэл-
сээд байхадаа тус артелиин чле-
нүүд 1945 ондо үндэр ургаса
хуряаха үндэһэ һуури табин,
хабарай тарилгын бүхы бэлэд-
хэлнүүдые хаһа соонь дүүргэхэ
уялгануудые абаһан юм. Тини,
эдэнэр хэлэхэн үгэдөө хүрэжэ,
абаһан уялгануудыа бэелүүлжэ
эхилээ. Таряаажаһалын дүрбэн
бригадын членүүд агротехниче-
скэ хэмжээ-ябуулануудые үн-
гэргэжэ байна. 1.000 центнер
эрхим шанартай үрһэ бэлэн бо-
лоо. Түмэһнэ даһашүүл Перева-
лов, Карпов гэгшэд 4 пүг за
һабарилжа бэлэдхэбэ. Мүн ээр
зэмсэг гэхэ мэтээ заһабарилжа
захаланхай.

А. МАНГУТОВ.

Хоройгоор дүүрэн хонитой болохын түлөө

Улаан аймагтай 17-дохин
Удмурт дотор сахарай свекло ургуулжа ябадалда эхи татаба.
артель шээгэ культурые хоёрдох жэлээ найнаар ургуулжа
100 гектар дээрхи свекло сахарай шээгэ заводые түүхэй
р хүсэд хангана.
РАГ ДЭЭРЭ: Нүхэр Утенковагай түрүү звеногойхид сахарай
ро сэрблэжэ байна. О. Зеккинн фото.

нэгэ—нэгэ хони болон мүнгэн
шалгалнуудые абаһан байна. Дуй
дүршлөөр баялиг хонишон Дула-
ма Цыдынова гэгшэ залуу хони-
шодто туһа хүргэжэ, хүдэлмэ-
ринь зүбөөр эмхидхэлсэнэ. Мүн
нүхэр Янжима Цырендишева
энэ зунай турша соо 630 хони
гансаараа адуулжа, нилээдгүй
таргалууһан байна.
Мүнөө эдэнэр малжалай хүдэл-
мэрилэгшэдэй республиканска
суглаанла хабаалагшалай хандла-
гада харюу болгон хонин хүр-
гөө хоройгоор дүүрэн болгохын
түлөө ами бөө хайрлангүй хү-
дэлмэрилхэбли гэжэ нэгэн хүн
шэнгээр мэлүүлбэд.

Ц. БИМБАЕВА.

Хүрэнгэ хаажа байна

Баргажанай аймагтай Карл
Марксын нэрэмжэтэ артелиин
членүүд нүхэр Сталиной Агуу-
ехэ Октябреска социалистическэ
революциин XXVII жэлэй ой ту-
хай хэһэн элдхэлдэ харюу бол-
гон хабарай тарилгада эршэмтэй-
гээр бэлэдхэжэ байна. Агротех-
ническэ хэмжээябууланууд бо-
лон хүдөө-ажалай машина зэм-
сэргүүдые заһабарилхатаа хамта,
таряанай, хартаабхын хүрэнгэ
хааха түсэбөө һалар дүүргэхэнэ.

Шэнэнүүд уялгануудые аба

Ждановой нэрэмжэтэ артелиин
членүүд малажалай хүдэлмэри-
лэгшэдэй республиканска суг-
лаанда хабаадагшалай хандалгы
халуунаар угтажа һайшааба.
Тини, эдэнэр адуу малайнгаа
тоо толгойе улам олошоруулан,
ашаг олзынь дээшэлүүлхык тү-
лөө шэнэнүүд уялгануудые аба-
жа социалистическэ мурьсөөндэ
оролсобо.

Түрүү малшад Долгор Цыбжи-
това, Бутыл Бадданжапова, Бад-

мацрын Бабуев ба бусад сааша-
даа бүри эдихитэйгээр хүдэлмэ-
рилжэ, харюусалгадаа абаһан
малуудыа тобир тарганаар үбэл-
жүүлхээр бөөс уялгалбад.

Тэрэһэлэн Хорин олонхи кол-
хозууд республиканска суглаан-
да хабаадагшалай хандалгы зүб-
шэн хэлсэжэ һайшаагаад, адуу
малаа атар тарганаар үбэлжүүл-
хын түлөө мурьсэжэ байна.

О. ГРИГСРЬЕВА.

Ленинградта Мартин Андерсен Нексе гэгшэ ерэбэ

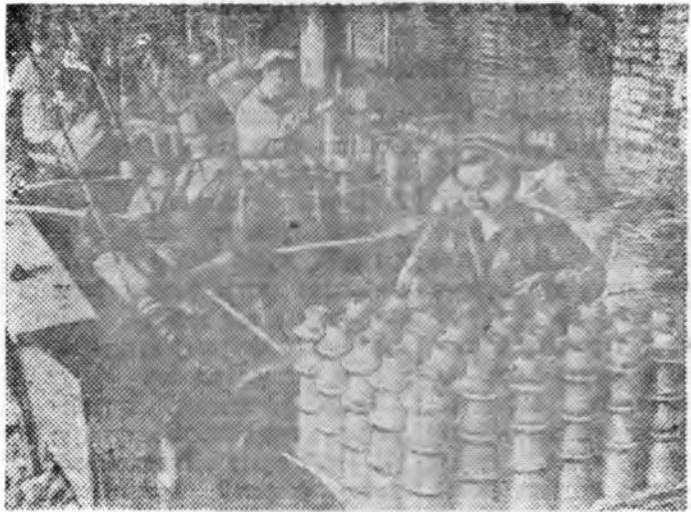
ЛЕНИНГРАД, ноябриин 30. (ТАСС). Данийн айдарта уранзохёолшо Мартин Андерсен Нексе гэгшэ Ленинградта ерээ. Советскэ уранзохёолшодой Союзай тагта энэ ерөһөн айлшанине Б. Лихарев, Н. Груздев, СССР-эй арадай артист Ю. Юрьев, РСФСР-эй арадай артист Н. Черкасов ба бусад халуунаар амаршалба.

Немецүүд Данине эзэлээд демократийн түлөөлэгшэдые шангаар хашажа эхилээ һэн. Нексын зохиолнууд биб-погекэлүүднээ гаргагдан байгаа. Бусад элитэ уранзохёолшод, уран зурагшад, артистуудтай хамта Нексе арестовалагдажа түрмэд хаагдла һэн. Сүлөөлэгдэһэнэйгөө һүүжээр нюуса байдала орожо удаан сагсоо өөһэдынгөө нүхэдтэ хорго-

дожо байһан байна. Үбдэһэн дээрэһээ аргагүй боложо госпитальдо ороһон юм. Мүн тэндэньшье гитлеровецүүд бэдэрһэн байгаа. Тивхэдэнь хилин саана тэрьедэн гарахаһаа ондоо аргагүй болоходонь тэрьедэһэн байна.

Дайнай үедэ Мартин Андерсен Нексе гэгшэ фашизмтай тэмсэхэ ябадалые һайшаһан ехэ роман банажа түлэблэбэ. Энэ зохиолой хоёр бүлэгины бэшэгдэжэ дүүрээ.

Хэблэлэй түлөөлэгшэдтэй хөөрөлдөхөдөө Нексе ингэжэ хэлэһэ: —Би болбо фашистуудай зүгһөө захигүй хашалай үзэһэнэйгөө һүүжээр сүлөөтэ советскэ Россия агаараар амисхалжа, бүхы һүр жабхаланта Ленинградта хараха золтой байһаб.

Ленинградтай «Пролетарий» гэдэг завод нэргээн бодхоогдожо байһан Свирскэ гидроэлектростанцида зорюулда зольт эхэтэй изотриуудые бүтээн гаргажа захалаа.

В. Капустиний фото (ТАСС-эй фотохронико).

Эхэ орон ба фронтдоо модо ехээр үгээ!

Модо бэлэдхэл гэшэ мүнөө үехэ гүрэнэй топ шухала хэрэг болоно. Илангаяа баатар Улаан Арминай үдэр бүри дайсанине баруужань намнажа, Эхэ оройгоо үргэн ба уужам байли дайдые сөбөрлөн ябахадань, модон гэшна элбэг дэлбэгээр хэрэгтэй болоно. Дайсапай хандарган эблэһэн хэдэн олон зуун завод, фабрика ба шахта, гөрхүүд шэжээр тэрэ дары бодхоогдохо байна.

Энэ ябуулагдажа байгаа хэргые ойлгожо Запграйн аймагай Кировэй, «1-е Мая», Ленинэй (Апагадай сомоной) нэрэмжэтэ колхозууд модо отологшод ба шэрэшэдые түсэбэйгөө ёшоор эльгээжэ, тэдэнь мүнөө эршэмтэйгээр ажалаа ябуулажа байна. Ленинэй нэрэмжэтэ колхозой нүхэр Базархандуевай модшэрэдэн комсомольскэ залуушуулай эвено үдэрһөө үдэртэ даалгаварта нормоёо 140—150 процент хүртэр дүүргэнэ. Нүхэр Ширабинбуевай эвено үдэрэйнгөө нормые 150 процент дүүргэхэ гэнэн уялга абаат, түрүүшын үдэрһөө эхилэн абаһан уялануулаа дүүргэжэ ябача.

Хамта дээрэнь аймагай колхозуудые хараал үзэбэл, олонхи колхозууд модбэлэдхэлэй хүдэлмэриде анхаралаа мүнөө болтор табяагүй байха юм. «Красный Опытник» (түрүүлэгшэнь нүхэр Гуревич), Онохойн Сталинай нэрэмжэтэ (түрүүлэгшэнь нүхэр Нургалева) колхозууд ноябриин 20 болтор модбэлэдхэлдэ эхилжэ орбогүй байна. Дээдэ Илькын Сталинай нэрэмжэтэ колхоз (түрүүлэгшэнь нүхэр Тютрин) нэгшэ мори угаа модондо эльгээгээгүй. Ждановай (түрүүлэгшэнь нүхэр Данцаранов), Ворошиловой (түрүүлэгшэнь нүхэр Аяндуев) түсэбэйнгөө мила 60—70 процент хүдэлмэришэн ба мориные эльгээһэн байна.

Имэ ушар дээрэһээ аймаг соо модбэлэдхэл муугаар ябажа байһынь тэмдэглэхэ хэрэгтэй. Тив мүнөө колхозуудай ба сомоной советүүдэй түрүүлэгшэнырэй зорилго халаа мори ба хүдэлмэришэдые түсэбэйнгөө ёшоор дары эльгээхэ болоно.

Модо элбэг дэлбэгээр Эхэ орон ба фронтдоо үгэхэ гэнэт уяалтайгаар модбэлэдхэлэй хүдэлмэри ябуулагдаха ёһотой байна.

Ц. ЦЫРЕМПИЛОВ.

Польско эмигрантска правительствын шэнэ состав

ЛОДОН, ноябриин 30. (ТАСС). Шэнэ эмигрантска польско правительствые байгуулаха гэнэн Кваницкийн хэдэглэн бүрүү хүрэнэй һүүжээр эмигрантска «президент» Рачкевич гэгшэ Томаш Арцишевский гэгшэ премьер-министрээр томилобо. Тэрэнь правительство байгуулажа, советавтань ондоо хүнүүдтэй хамта Кукель гэгшэ обороны министрээр ба Кваницкий гэгшэ ажал-үйлэбэриин, худалдаа-наймзалай ба унаар ябаха хэрэгтэй министрээр оробод. Гурбан министрын тухаалда хүн томилогдоогүй, юундэб гэхэдэ тэдэ тухаалнуу хайдаа правительствода хабаадалсахаһаа арсаһан таряапанай партиин түлөөлэгшэдтэ (эишэндэ Миколайчик хабаадана) зорюулагдан байха юм.

Финляндийн социал-демократическа партиин съезд

ХЕЛЬСИНКИ, ноябриин 30. (ТАСС). Үсэгэдэр Финляндийн социал-демократическа партиин съезд хаагдаба. Съезд дээрэ хэдэһэн үгэнүүд соо партиин хүтэлбэриин ба илангаяа дайнай үедэ ябуулаһан тэрэһэй лидер Таннерай политикые сэгнэхэ тухай асуудал, мүн тэрэһэлэн «зургаанай бүлэг» гэдэгтэ хайлаха тухай асуудал шухала һуури эзэлээ. (Энэ болбол финляндскэ Германин талада Финляндийн дайнда хабаадала ябадалые буруушаһан финскэ социал-демократическа партиин зургаан ажал-ябуулагдах тухай хэлэгдэнэ). Тэдэнэр болбол тингэжэ буруушаалга хэһэнэйнгөө түлөө партинаа гаргагдажа түрмэдэ хаагдаһан аад, гансахан эбтээ ордтын баталагдаһанай һүүжээр сүлөөлэгдэһэн байгаа юм.

Съездта зарим оппозиционне делегатуудтай талаһаа Таннерай ажал-ябуулагын шүүмжэлэгтэһэнэ муртэнь тэдэ делегатууд партиин үгэрһэн бүхы политикын түлөө харюусаха ялгерүүдэй нүдөөдэ орожо Таннеры гэмнээ һэн. Съездээр томилогтоһон процедурын асуудал тухал

комисси болбол «орой юрэнты хуби заланда холбогдох Таннерай үүргэ дан ехээр хэтэргүүлэжэ гэшэ гэнэн мэдүүлгээр мээрлаба. Социал-демократическа партиин хүтэлбэрилхы орган болохо исполкомой һунгууляин болоходо кандидатураһаа Таннер «өрөө болуулап абаба. Тиабашье һаан дайнай үедэ социал-демократическа партиин исполкомой бэсрүүлэжэ байһан политикые баргшатай олонхид байа дахин энэр һунгагдаһан исполкомой составта ороһон байна.

Эишэнтэй хамта съезд болбол «зургаанай бүлэги» партинаа гаргаха тухай шилтхэбэри үндэһэ баримтатай байгаа» гэнэн процедурын асуудал тухаахи комиссин дуралхалай һайшааба. Энэ тогтоолһоо гаража болохо һанамжые зөөлөрүүлэхэ бодолтой геор комисси болбол «энэ хатаа хэрбээ бүлэгтэй членүүдэй өөһэдэ хүсөөд байгаа хатаа, партиин ба тэрэһэй органуудай шилтхэбэрине дүүргэд байгаа хатаа «зургаанай бүлэгтэй» партинаа бусажа орохотонь һаат болохогүй» гэжэ «оройнгоо дуралхалаа нэмэлтэ хэһэн байна.

Эишэнтэй хамта съезд болбол «орой юрэнты хуби заланда холбогдох Таннерай үүргэ дан ехээр хэтэргүүлэжэ гэшэ гэнэн мэдүүлгээр мээрлаба. Социал-демократическа партиин хүтэлбэрилхы орган болохо исполкомой һунгууляин болоходо кандидатураһаа Таннер «өрөө болуулап абаба. Тиабашье һаан дайнай үедэ социал-демократическа партиин исполкомой бэсрүүлэжэ байһан политикые баргшатай олонхид байа дахин энэр һунгагдаһан исполкомой составта ороһон байна.

ЮГОСЛАВИДАХИ БАЙЛДААН

БЕЛГРАД, ноябриин 30. (ТАСС). Югославиян арадай-сүлөөлэгшэ армийн верховно штабай мэдээсэхэнь хадаа Нбар голдох түмэргэмай бүхы илн югославскэ частнуудай гарта байна. Нови Назарай оршонто бэһэдэгдэһэн немецүүдые тойрһон захарг улам улам уйтэржа байна.

Черногорио арадай-сүлөөлэгшэ армийн частнууд Ульцивине

сүлөөлээд. Скалар тээшэ сухаржа ябаһан немецкэ частнуудые муртэн намнажа абаба. Даниловградтай сектортэ хүрсэлэгдэһэн немецкэ частнуудай эдбхи улам һуларжа байна. Энэ оршондо 10 үдэртэ 3.000 немецкэ солдат болон офицер алагдан ба шархатаһан байна.

Зүүн Боснидо югославскэ частнууд Иня городто эзэлээ.

Белградта Улаан Армиин боецүүдтэ памятник нээгдэбэ

БЕЛГРАД, ноябриин 30. (ТАСС). Белградта сүлөөлхын түлөө болоһон дайн байлдаануудта амга бээ үгэһэн советскэ сэрэгшэдтэ зориулан памятник Белградта нээгдээ. Тус памятник нээхэдэ Югославиян арадай-сүлөөлэгшэ армийн верховно штабай, Сербиян арадай-сүлөөлэгшэ антифашистска вечын, Югославиян антифашистска залуушуулай нэгдэмэл союзай ба бусад түүлөөлэгшэнэр байлсба.

Памятниктай дурасхаалтайгаар нээгдэһэнэй дэлгэрэнгы бэшэгые газетэнүүд хэблэн гаргана. «Политика» гэдэг газетэ ингэжэ бэшэнэ: «Эрхэ сүлөөдэ угаа ехэ дуратай байһан ябадал улаанар меецүүдые малай хизаарта хүргөө. Фашизмда дарлагдгад бүгэдэнь эрхэ сүлөөгтэй түлөө тэмсэжэ тэдэнэр хэдэн мянган километр нэбтэрэн ябаһан, олон хадан хяра, гүшээгы год мурэнине, үргэн ехэ тала губинэ лабаһан байна. Тэдэнэй үзэһэн юумэнь сэгнэшэгүй, тэмсэл гэшэнь жэшээлшэгүй ехэ».

Нельсон болбол Хитадай празительствын дэргэдэ экономическа советнигээр томилогдобэ

ЛОДОН, ноябриин 30. (ТАСС). Рейтер агентствын чундинска корреспондентын мэдээсэхэнь хадаа һайнаар мэдэхэ хүнүүдбээ дамжуулагдап агтаһан мэдээһэй ёшоор Чундиндахы президент Рувельтын өөрын түлөөлэгшэ Дональд Нельсон гэгшэ Хитадай правительствын дэргэдэ экономическа советнигтэй тухаал эхэлбэ.

ХРОНИКО

СССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол нүхэр Семин И. К. гэгшэ нефтяной ажай-үйлэбэриин Арадай Комиссарай үйлгалаа һулааба.

СССР-эй Верховно Советэй Президиум болбол нүхэр Байбаков Николай Константинович гэгшэ нефтяной ажай-үйлэбэриин Арадай Комиссар болгон томилоо.

Харюусалгата редактор Ц. Г. ГАЛСАНОВ.

МҮНӨӨДЭР КИНОДО «ПРОГРЕСС» — «Шуурга халхин» «ЭРДЭМ» — «Волга-Волга»

Манай газетын редакцияда Бурят-монгол хэлэ бэшг мэдэхэ корректор, подчитчик ба бусад хүдэлмэрилэгшэд хэрэгтэй. Орхо дуратай редакциян харюусалгаты секретарьта ерэжэ гү, али 3-23 телефондоор Буража мэдэхэдэнь болохо.

Түрүү загаһашад жэлэйнгээ түсэбые дүүргэбэ

Усть-Баргаланай загаһашай заводой түрүү загаһабарилгын бригаданууд жэлэйнгээ түсэбүүдые дүүргэбэ. Нүхэр З. Ф. Алексеевагай бригада алар сентябрь соо дүүргэе юм, тэрэһэй удаа нүхэр

А. К. Поппельна гэгшын бригада жэл соогоо 473 центнер загаһа бариха түсэбтэй аад, 520 центнер бариха жэлэйнгээ түсэб 110 процент болгобо.

Хэлхэ-холбоонд хэлэһэндэе хүрээ

Октябрьскэ социалистическэ революциин XXVII жэлэй ойдо нүхэр Сталинай хэһэн элдхэлэ харюу болгон абаһан үйлганууд Запграйн аймагай хэлхэ-холбооной хүдэлмэришэд үзэн ажалаараа босдуулжа байна. Тус коллектива ноябрь баримтаа түсэб

олзо оруулаха талаар 125 процент дүүргэхэ гэнэн уялга абаат, мүнөө зарим хүдэлмэрилэгшэдынь уялга үлүүлэн дүүргэбэ. Тингэжэ нүхэр Горбик 250 процент ба нүхэд Лебедева, Корнунова ба Васильева гэгшэд 100 гаран процент дүүргэбэ.